

તંત્રી લેખ....

તંત્રી લેખ....

૧૨ વર્ષમાં ગામડામાંથી

શહેરોમાં આવતા

શ્રમિકોની સંઘ્યા ઘટી

દેશાનું અનેક શહેરોમાં ઈન્ફાસ્ક્યુલિયન સહિતની કાગળીરીના વિકાસમાં શ્રમિકોનો મોહં યોગદાન છે. એક સમેય ગ્રાનીશે કેળોના લોકો કાગળીરીની ગ્રાનીશે કરવા શહેરો તરફ આવતું હતું. શહેરોના વિકાસમાં શ્રમિકોનું મોહં યોગદાન હોય છે. ઓકે છેલ્લા ૧૨ વર્ષમાં ગામડામાંથી શહેરોમાં સ્થાપનાતર કરનાર શ્રમિકોની સંઘ્યામાં ચિત્તજનક ઘટાડો થયો હોવાના રિપોર્ટ સામે આવ્યા છે. રિપોર્ટ મુજબ, શ્રમિકોને હવે ગ્રાનીશે શહેરોમાં કાંઈ કરવા જવાનું યાણતી હોય તેવી સ્થિતિ જોવા મળી રહી છે. છેલ્લા ૧૨ વર્ષના ડેટાના વાત કરીએ તો આવા સ્થાપનાતર કરી શહેરમાં જત્તા શ્રમિકોની સંઘ્યામાં ૧૧.૮ ટકાનો ઘટાડો થયો છે. પરિણામે શહેરીકરણની સરખામણીમાં ગ્રામીણકરણ વધી રહ્યું છે. સિસ્ટમેટિક્સ ઈન્ફાસ્ક્યુલિયન રિપોર્ટ મુજબ, આમ થવાના કારોઝી ખાદ્ય પદાર્થની માંગ વધી છે. શહેરી પુરુષશમાં ઘટાડો થયો છે અને ખાદ્ય હુંગાળો યથાવત છે.

ગ્રામ્યાનના આર્થિક સલાહકાર પરિષદના ડેટાને ટાઇને રિપોર્ટમાં હેઠાં છે: "દેશાનિઃધારીની સંઘ્યામાં ઘટાડો થયો છે. ૨૦૨૦માં સ્થાપનાતર કરનાર એનો સંઘ્યામાં પદ્ધતિ ૦૦૩૦ ટકોનો ઘટાડો થયો હતો, જે ૨૦૧૧માં નીરની સરખામણીમાં ૧૧.૮ ટકાનો ઘટાડો દરખાસ્ત કરવાની સ્થાપનાના પદ્ધતિ ૨૦૧૧માં ૩૭.૬ ટકાથી ઘટીને ૨૦૧૨માં ૨૮.૮ ટકા નોંધાયો છે. રિપોર્ટ મુજબ, રેજિસ્ટ્રેટ કે વ્યવસાય મેળવવા માટે ગામડામાંથી શહેર તરફ જત્તા લોકોની સંઘ્યામાં ૨૦૧૧માં ૪.૫ કરોડ હતી, જે હાલના સમયમાં પાંચ લાખ ઘટીને ૪.૦ કરોડ પર પહોંચી ગઈ છે.

સસ્તો દારું મેળવવા રાજુ રદીની

અમરાવતી-અંધ્રપ્રદેશ ભણી કૂચ

રાજુ રદી આધાર કાર્ડ, ચૂંટાણી કાર્ડ, સ્કૂલ લિવિંગની નકલો લઈ મારે ઘરે આવ્યો. ચૂંટાણી સુધારાનું કોર્મ અને મનદારસાયારીમાં નામ ઉમેરવાનું છ નંબરનું કોર્મ લઈને આવ્યો!!

"શિરધરભાઈ. મનદારસાયારીમાંથી નામ કમી કરી, દાખલો લેવાનું અને અંધ્રપ્રદેશમાંના નામ દાખલ કરવાનું કોર્મ ભરી દો" રાજુને ફરમાઈ કરી.

"રાજુ, તમે આંધ્રપ્રદેશના મૂળવતની છો?"

મેરાજુને પૂછ્યું.

"ના. અમે તો દિયોર લાડોલતના!!!" રાજુને જવાબ આપ્યો!!

રાજુ, તરું સંભવિત સાસરનું આંધ્રમાં છો?" મારો સવાલ.

"અરે, ભગવાન મને કંયાં ખબર છે કે મારી ભાવી પતી જન્મી છે કે નહીં?" રાજુ રડમસ અવાજે નેરાસપૂર્વ લહેકામાં બોલ્યો!

"રાજુ, તને આંધ્રમાં નારિયોણી પરથી લીલા નારિયોણ ઉતારવા કે ઉતાપમ, ઈડલી, ઢોસા, મેહુવડા બનાવવાની નોકરી ઓફર થઈ છે??" મેરું એક સવાલ મિસાઈલ છોડ્યો.

"શિરધરભાઈ એનું કંયું નથી. બાલ કી ખાલ ન કરો."

"આંધ્રપ્રદેશમાં થા માટે તારે મનદાર થઈ છે??" મેરું પૂછ્યું.

"બસ એમ જઈ?" રાજુને જવાબ આપ્યો!! "રાજુ, આ વાળ તડકાનો ધોણ થયા નથી. વાલો લાખ વગર આંધ્ર પ્રદેશ જાય નહીં. શું સમજ્યો?" મેરાજુને સકરેત કહ્યું.

"શિરધરભાઈ. આંધ્રમાં એક કરોડ લોકો શરાબનું સેવન કરે છે." રાજુને પ્રસાનવાની બંધી.

"અને અને તારા ગુજરાત પલાયનને શું લેવાદેવા છે?" મેરું કોસ કરેશન પૂછ્યો. "તમે અર્થ હોયશી જેણું કરો છો! અનુભ ચેનલમાં બહસ કરવા આવેલાને બોલવા ન દે અને ખુદ ચિલમિલા કર્યે રામે!! ઈન્ડિયા/નેરન વોંટસ દુ નો!! મને બોલવા દો ભાઈસાહેબ." રાજુ અકળાયો.

"બા. બોલ. મે કંયાં તને ના પારી છો?" મે સંદીપ ચૌથકીની જેમ ડંડ કલેજ કર્યું.

"આંધ્ર પ્રદેશમાં એક કરોડ મધ્યસેવી છે. તેમને હાલની સરકાર બિચા ભાવ લઈ બોટલમાં ખરાબ ગુણવત્તાયુક્ત શરાબ પીરસે છે. જેના લીધે લોકોના રસાસ્થ અને લોકશાસી પર હુદુરાધાત થાય છે. એક પક્ષને મહિરાનુરાગીના કરોડ મત મળે અને તે પક્ષ સત્તા મેળવે તો સારા શરાબની બોટલ માત્ર સિટેર રૂપિયામાં આપવાનું વચન આપ્યું છે. જો સરકારની આવક વૈથી બોટલ પચસ રૂપિયે આપવાની મધ્યલાગા આપી છે." રાજુને વાઈન વૃત્તાં ખંખ કર્યું.

"એટલે રાજુ. તું દારું માટે શ્રાવક, સોરી શીરા માટે શ્રાવક થઈશ એમ ને??" મેરાજુને ચાખાનો વિંગ્યો.

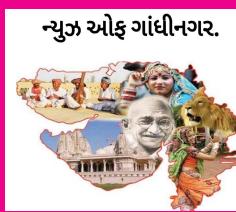
"શિરધરભાઈ. એમનું ખંખ શું છે? ક્ષિસ કે તડ મેં શરાબ બોટલ ઉસ કે તડ મે હમ!

"રાજુ, તું યેઠાં કર્યાંથી થઈ ગયો? ગુજરાતમાંથી તારા એકલાના પલાયન થાવથી શું કેર પડશે? મોવાળા તોડવાથી મદદનો ભાર હળવો ન થાય!!" મેરું કહ્યું. "શિરધરભાઈ. અસરાર ઉલ હસન ઉંડ્યુ જાનખ મજરૂર સુલતાન પુરી સાહેબને એક શેર છે?" મેરું એકલાદી કાંઈ ચાલા થાયા થા જીનિબે મજિલ મગર, લોગ સાથ આતે ગાયે, કારવા બનતા ગયા." હું ચાલવાનું થર્ડ કરીશ અને પિયાસીઓ જોડાઈ જશે!!

"રાજુ, તું યેઠાં કર્યાંથી થઈ ગયો? ગુજરાતમાંથી તારા એકલાના પલાયન થાવથી શું કેર પડશે? મોવાળા તોડવાથી મદદનો ભાર હળવો ન થાય!!" મેરું કહ્યું. "શિરધરભાઈ. અસરાર ઉલ હસન ઉંડ્યુ જાનખ મજરૂર સુલતાન પુરી સાહેબને એક શેર છે?" મેરું એકલાદી કાંઈ ચાલા થાયા થા જીનિબે મજિલ મગર, લોગ સાથ આતે ગાયે, કારવા બનતા ગયા." હું ચાલવાનું થર્ડ કરીશ અને પિયાસીઓ જોડાઈ જશે!!

"રાજુ, મીઠા પરો દેવા વધારાના વિરોધમાં મહાતમા ગાંધીજીએ દાંડીયું કરેલી હતી. પણ સસ્તો દાંડ મેળવવા તે કરેલી અમરાવતી કૂનનો કોઈ જવાબ નથી." મેરું કહ્યું.

ક્રાડા ફૂતરાંના માત્રે મરીશ પણ કાયાયી દાંડ મેળવ્યા વિના પાછો નહીં કરું -ચા હોમ કરીને પડો શરાબ કરેલું અને ખાદ્ય રોટી રખી રહેલું. ક્રાડા વિશે નિયમની રીતો રીતો રૂપાંથી પણ વધું રહેલું થાયા થા જીનિબે માહિતી આપી હતી. સાયાબર કાઈમના પોલીસ કોન્સટેબલ સુધી રીતો રીતો રૂપોંથી આપી હતી. સાયાબર કાઈમના પોલીસ રીતો રીતો રૂપોંથી આપી હતી. સાયાબર કાઈમના પોલીસ ને શનલ સાયાબર કાઈમ રિપોર્ટિંગ પોર્ટલ ક્રાડલીન્ડિટ્રીઝર્ડ્યુલ હેલેટાર્મ પર સાયાબર કાઈમ સંબંધિત ફિરિયાદ કરી શકાય છે તેમજ સાયાબર કાઈમના કાયદા વિશે વિસ્તૃત માહિતી આપી હતી.

**ન્યૂજ ઓફ ગાંધીનગર દેનિક
સાહિત્ય સરિતા-
આયોજન : પ્રદીપ રાવલ**

NOG(494)2025

NOG SS NO. 215

વિષય: "વિશેલા વર્ષની યાદો"

શીર્ષક: "ખૂબ મજાની યાદો"

પ્રકાર: પદ્ધ, શબ્દો: ૭૭.

ખૂબ મજાની રહી છે, વિશેલાં વર્ષોની યાદો,
નથી કરતો હું કુરારેય કશી કોઈને ફરિયાદો.

મહામૂલી જિંદગી, વરસોમાં વીતી રહી છે,
સૌ સાથે સારા સંબંધો, નથી રહ્યા વિવાદો.

નવું શીખવાની, હું કોશિશ કરું છું વરસોથી,
મને કાયમ શીખવતા રહે છે, મારા ઉત્સાદો.

સૌ મિત્રોથી જોડાયેલી છે કોઈ ને કોઈ યાદો,
રોજ થતા રહે છે અવનવા સૌ સાથે સંવાદો.

વર્ષો વીતાં ધ્યાનીના યાદો રહી છે તારી,
શમતા નથી હજુ 'શ્યામ' યુવાનીના ઉન્માદો.
શ્યામ ગોયાણી 'શ્યામ'

શૈવેન્નગર (હાલ સુરત)

NOGSS No. : 0141

★વિષય: "વિશેલા વર્ષની યાદો"★

★શીર્ષક: "અશક્ય અખોલા!"★

★પ્રકાર: અછાંડસ કવિતા ★ ★ શબ્દો: ૮૮ ★

તમે આવશો કે?

સાહિત્યક ચુપચાં સનેહમિલન માટે;
કવિતીની તથા લેખિકા એવાં લિપિ મહેતાએ,
કોશિક પરમારે ફોન પર પૂછત્યું!
-ને કોશિક આશ્રમણ્ણમાં મૂકૃષી ગયો.

ઘ્યાતી પ્રામ સાહિત્યકાર લિપિની, ફરી એવીજ આજીજ...
સ્નેહમિલન માટેનું શહેરશી દૂર અંતરિયાળ વિસ્તારનું,
નદી કિનારે, આધ્યાત્મિક આશ્રમનું શણ;
વિસ્કારિત પણો, ભૂતકાળની ભૂલ!

સામસામે દોષિત... ઉભયની માફી... ફરી પાપમાં પડવું
થનગનતા ઘોડાનો મેદાનમાં; છુઢો મૂકી નાથવું...

'અશક્ય અખોલા' તૂટી રહ્યા હતા!

મક્કમ મને એઝો, આગ્રહ અસ્વીકાર કર્યો!
રહી રહીને વિશેલા વર્ષની યાદ એને; શું? કેમ? પજેવે?

રસિકભાઈ વ પરમાર "રવ" ★

NOG SS No. 347

વિષય:- વિશેલા વર્ષની યાદો

શીર્ષક:- સંભારણા

પ્રકાર:- પદ્ધ. શબ્દો:- ૬૪

વર્ષ ૨૦૨૪નું વીત્યું, છોડી કેટલાંય સંભારણા!

ખાટી મીઠી, સુખી દુઃખી યાદોની ભરમાર!

શુભ શરૂઆત વર્ષની રામલલાનાં આગમનથી!

ચાલેતે રહ્યો ઘટનાકમ આખુંય વર્ષ આમ જ!

હોમાઈ ગઈ કેટલીય દીકરીઓ બળાત્કારમાં,

ને ગયો કેટલાંય જીવો માર્ગ અક્સમાતમાં!

ગુમાવી ભારતે કેટલીક મહાન હસ્તીઓ,

તો ભરી હરણાંકણ પ્રગતિના પંચે!

થતાં રહ્યાં ગ્રાન્ટ પ્રગતિના ઉપર નીચે,

અંતે રહ્યું ગયું સરવેયું સોનું આમ જ,

ને વીતી ગયું વર્ષ સંભારણું બનીને!

સનેહલ જાની, સુરત.

NOGSS No:202

વિષય: "વિશેલા વર્ષની યાદો"

શીર્ષક:- "જીવનની ખટ-મીઠી યાદો"

પ્રકાર: પદ્ધ. શબ્દો: ૧૧૫

"જીવનની ખટ-મીઠી યાદો"

સમય વિતે છે અને રહી જાય છે યાદો,
શોશેવ વિતે છે અને છોડી જાય છે યાદો.

સમય વિતે છે અને રહી જાય છે યાદો,
બાળપણ વિતે છે, બસ મેલી જાય છે યાદો.

સમય વિતે છે અને રહી જાય છે યાદો,
યૌવન વિતે છે, બસ રહી જાય છે અનમોલ યાદો.

સમય વિતે છે, જીવનકરી અમૂલ્ય ક્ષણો વિતે છે,
પદી મિત્રો ને સનીજિનો છૂટે છે, રહી જાય છે યાદો.

સમય વિતે છે, સુખ:દુઃખની પળો વિતે છે,
બસ રહી જાય છે જીવનની ખટ-મીઠી યાદો.

જીવન વિતે છે, આયંબું બસ હેવ થોડું જ ખૂટે છે,
યાદ આવે છે, શૈશવને જીવનની સારી-નરસી યાદો.

યિરાગ.એચ.શર્મા(ચિંઠાવ).કંદલાલ.

NOG SS NO-162

વિષય- વિશેલા વર્ષની યાદો

શીર્ષક-જોતજોતામાં વીત્યું વરસ

પ્રકાર-પદ્ધ. શબ્દ- ૪૫

જોતજોતામાં વીત્યું ૨૦૨૪

અલવિદા બાય બાય ૨૪

શુભ સવાર ને વેલકમ
આનંદ મંગળ ની સાથે

ખાટી મીઠા સંબંધને ભૂતી
સેહની સરીતા વડાવીયે

દિવસ ને રાત ગયા મહિના
વરસ ગયું છે વીતી

નવા વરસમાં નવા ક્રમ
નવા કરીયે સંબંધો તજી

સગ વાલા માં હેત રાખવું
રાખવી પ્રભુ માં પી?તપ

રેખા નાકરાડી નવી મુંબંદી "

NOG SS No:226

વિષય: વિશેલા વર્ષની યાદો

રચના: પદ્ધ

શીર્ષક:યાદોની હુતાસણી શબ્દો:૫૮

?જીવાની સ્મૃતિઓ યાદોમાં સમાઈ ગઈ.
વાતો સધળી પ્રણય કર્યાની વિખાઈ ગઈ.

રોજબરોજની હીતજારની ઘડી વિદાય થઈ.
ગૃહ ગૃહશ્વી તણી ચિંતાઓ વિંટાઈ ગઈ.

કંઈક સેવેલાં સપનાંઓની ધૂળધાણી થઈ.
લાગે રોપેલાં પ્રણય બીજની સુકવણી થઈ.

દીધેલા પ્રેમમાં વચ્નો તણી હુતાસણી થઈ.
હૃદયમાં ઊંદ્રવેલા વિચારોની આઢૂણી થઈ.

આશાના ઊગેલા પ્રભાત તણી સંધ્યા થઈ.
આયું વૃદ્ધાંત, સ્મૃતિઓની વિસ્મૃતિ થઈ.

સુખાખ ઉપાધ્યાય 'મેહુલ' (અમેરિકા)

NOG.SS NO.213

વિષય: 'વિશેલા વર્ષની યાદો'

શીર્ષક: 'કર્માના પડશાયા'

પ્રકાર: પદ્ધ-સોનેટ ગજલ (શબ્દો ૧૨૨)

વિશેલા વર્ષની યાદ, ને યાદમાં વિશેલા વર્ષો,
હું કોણી તરફેષુ કરં? છે બણે મારા પડશાયા.

કદી હું ર્યાની હતો, ને આજ

